

Ecologische quickscan Plukmadestraat 58a te Made

Januari 2021
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Agel Adviseurs

Ecologische quickscan Plukmadestraat 58a te Made

Opdrachtgever:

Agel Adviseurs
Hoevestein 20b
4903 SC Oosterhout
Contactpersonen:
Dhr. J. Sips

Opdrachtnemer:

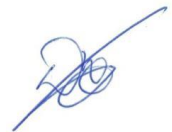
Maasarend, Praktisch in ecologie
Baksweer 203
4941 LJ Raamsdonksveer
06-48270533
dennis@maasarend.nl
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2021-033
Datum: 28 januari 2021

Auteur:

Dennis Maas

Kwaliteitscontrole:

Iris van der Arend

Inhoud

1.	Inleiding, doel en werkwijze onderzoek	3
2.	Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen.....	4
3.	Wetgeving	7
4.	Resultaten onderzoek.....	9
	Literatuur	16
	Bijlage 1: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017.....	17
	Bijlage 2: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017.....	18
	Bijlage 3: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017	19
	Bijlage 4: Vogelwaarnemingen tijdens veldbezoek.....	20

1. Inleiding, doel en werkwijze onderzoek

Initiatiefnemer Staal Makelaars is voornemens om het pluimveebedrijf aan de Plukmadestraat 58a te Made te slopen en volledig te saneren.

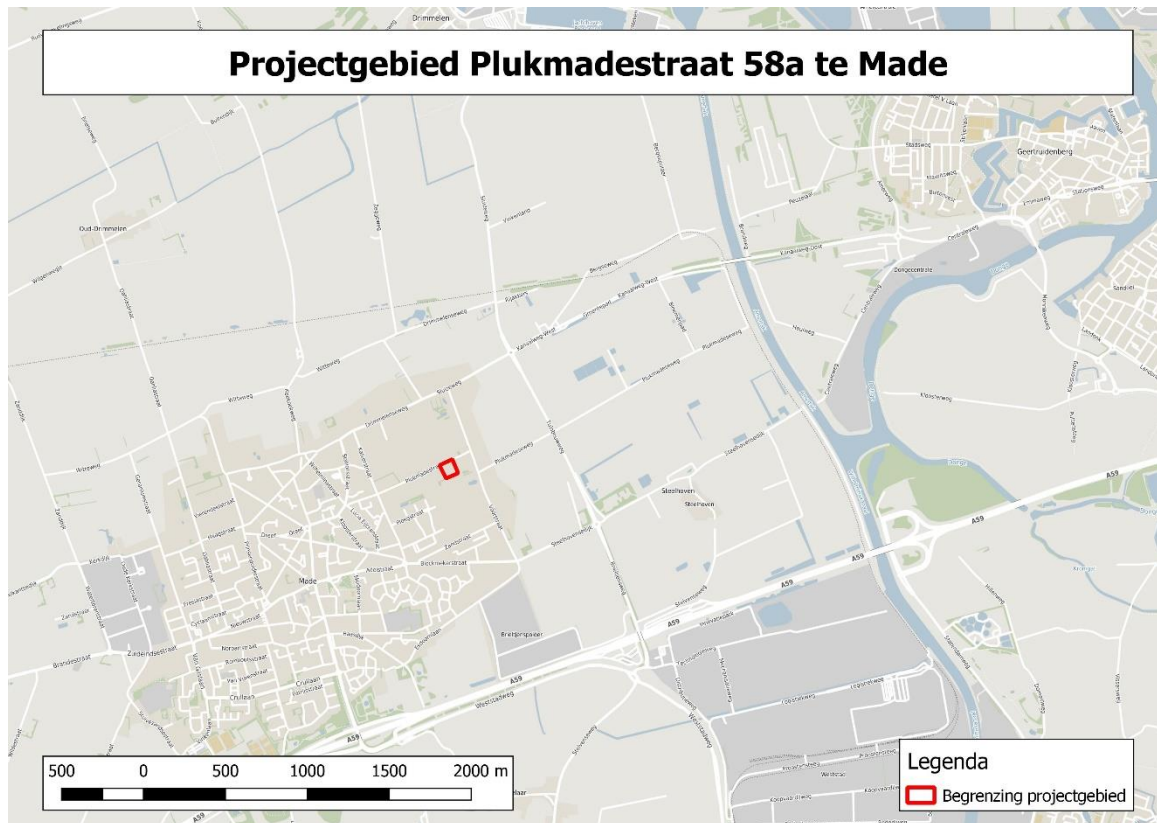
Agel Adviseurs heeft namens de initiatiefnemer aan Maasarend, Praktisch in ecologie gevraagd om een ecologische quickscan uit te voeren. Het doel van een ecologische quickscan is om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde gebieden, beschermde soorten flora en fauna en beschermde houtopstanden. Tevens dient dit onderzoek om te toetsen of er bij een ruimtelijke ontwikkeling kans is op overtreding van de Wet Natuurbescherming (Rijksoverheid, 2017).

Maasarend heeft eerst een bureaustudie uitgevoerd naar mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten binnen het projectgebied en de directe omgeving. Vervolgens heeft er op 27 januari 2021 een veldonderzoek plaatsgevonden, waarbij het projectgebied is onderzocht op de aanwezigheid van geschikt habitat voor beschermde soorten en daarmee de potentiële aanwezigheid van deze soorten. Dit veldonderzoek is uitgevoerd door een ecooloog van Maasarend. De weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek waren: windkracht 4 Beaufort zuidwest bij een temperatuur van 3°C, bewolkt en 0,1 mm neerslag.

2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Het projectgebied bevindt zich aan de Plukmadestraat 58a te Made (Figuur 1). De locatie maakt deel uit van de gemeente Drimmelen, in de provincie Noord-Brabant.

Figuur 1 Locatie van het projectgebied.

Het projectgebied betreft een pluimveebedrijf, gelegen in het buitengebied van Made. Het bedrijf bestaat uit drie leegstaande stallen voor pluimvee, een verharde oprit, een kleine schuur aan de achterzijde, enkele gemaaide groenstroken aan de buitenzijden van de stallen en verruigde groenstroken tussen de stallen in (Figuur 2, Figuur 3 en Figuur 4).

De initiatiefnemer is voornemens om in het kader van Ruimte voor Ruimte kavels de huidige agrarische bedrijfsvoering te beëindigen en de aanwezige bedrijfsgebouwen te slopen. Het terrein zal daarnaast volledig worden gesaneerd. De bestemming van het projectgebied blijft agrarisch. In de toekomstige situatie kan de grond gebruikt worden als akker of weiland.

Figuur 2 Leegstaande stallen en oprit aan de voorzijde.

Figuur 3 Stenen schuur achter op het terrein.

Figuur 4 Verruigde groenstrook tussen twee stallen in.

3. Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht (Rijksoverheid, 2017). Om niet in overtreding te komen van de Wet natuurbescherming dient voorafgaand aan werkzaamheden in de openbare ruimte, een ecologische quickscan uitgevoerd te worden. In deze quickscan wordt in beeld gebracht of er (mogelijk) beschermde natuurgebieden of beschermde flora en fauna aanwezig is in het plangebied. Hierbij wordt gekeken naar Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland met betrekking tot gebiedsbescherming en vaatplanten, vleermuizen, overige zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën, insecten en vissen met betrekking tot soortbescherming.

De Wet Natuurbescherming kent, met betrekking tot soortbescherming, drie verschillende beschermingsregimes met elk hun eigen verbodsbepalingen. Dit betreft de beschermingsregimes:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb);
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (§ 3.5 Wnb);
3. Beschermingsregime andere soorten (§ 3.10 Wnb).

De artikelen met verbodsbepalingen vanuit deze beschermingsregimes zijn weergegeven in bijlagen 1 t/m 3.

Per provincie wordt voor enkele algemeen voorkomende soorten vrijstelling verleend voor de verboden in artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming 2017 in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de provincie Noord-Brabant geldt dat er voor de soorten in Tabel 1 vrijstelling wordt verleend voor het opzettelijk vangen, doden of vernielen van vaste voortplantings-, rust- of verblijfplaatsen.

Amfibieën	Zoogdieren
Bruine kikker	Aardmuis
Gewone pad	Bosmuis
Kleine watersalamander	Dwergmuis
Meerkikker	Dwergspitsmuis
Middelste groene kikker (Bastaardkikker)	Egel
	Gewone bosspitsmuis
	Haas
	Huisspitsmuis
	Konijn
	Ondergrondse woelmuis
	Ree
	Rosse woelmuis
	Tweekleurige bosspitsmuis
	Veldmuis
	Vos
	Wild zwijn
	Woelrat

Tabel 1 Lijst van vrijgestelde soorten Noord-Brabant (Provincie Noord-Brabant, 2016).

Naast de bescherming van natuurgebieden en de bescherming van flora en fauna wordt vanuit de Wet Natuurbescherming aandacht besteed aan de bescherming van houtopstanden. Er kan sprake zijn van een meldplicht, herplantplicht of een kapverbod bij houtopstanden buiten de bebouwde kom groter dan 10 hectare of met meer dan 20 laanbomen. Voor deze quickscan is de bescherming van houtopstanden niet van toepassing, omdat niet voldaan wordt aan de hiervoor gestelde criteria.

4. Resultaten onderzoek

Voor aanvang van het veldbezoek heeft er een bureaustudie plaats gevonden naar het voorkomen van beschermde natuurgebieden en/of beschermde flora en fauna in het projectgebied, waarbij het Uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en de vrij verkrijgbare bron Waarneming.nl is geraadpleegd (Nationale Databank Flora en Fauna, z.d.; Waarneming.nl, z.d.). Tijdens het veldbezoek zijn de gegevens van de bureaustudie aangevuld met inzichten vanuit veldervaring. Vervolgens is er gekeken of voorgenomen werkzaamheden invloed kunnen hebben op deze soorten. In Tabel 2 zijn de resultaten van de bureaustudie opgenomen.

Soort	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Niet aanwezig	Invloed	Mogelijk invloed	Geen invloed
Gebieden		X			X	
Vaatplanten			X			X
Vleermuizen		X			X	
Overige zoogdieren			X			X
Vogels		X			X	
Reptielen en amfibieën		X			X	
Insecten			X			X
Vissen			X			X

Tabel 2 Resultaten bureaustudie.

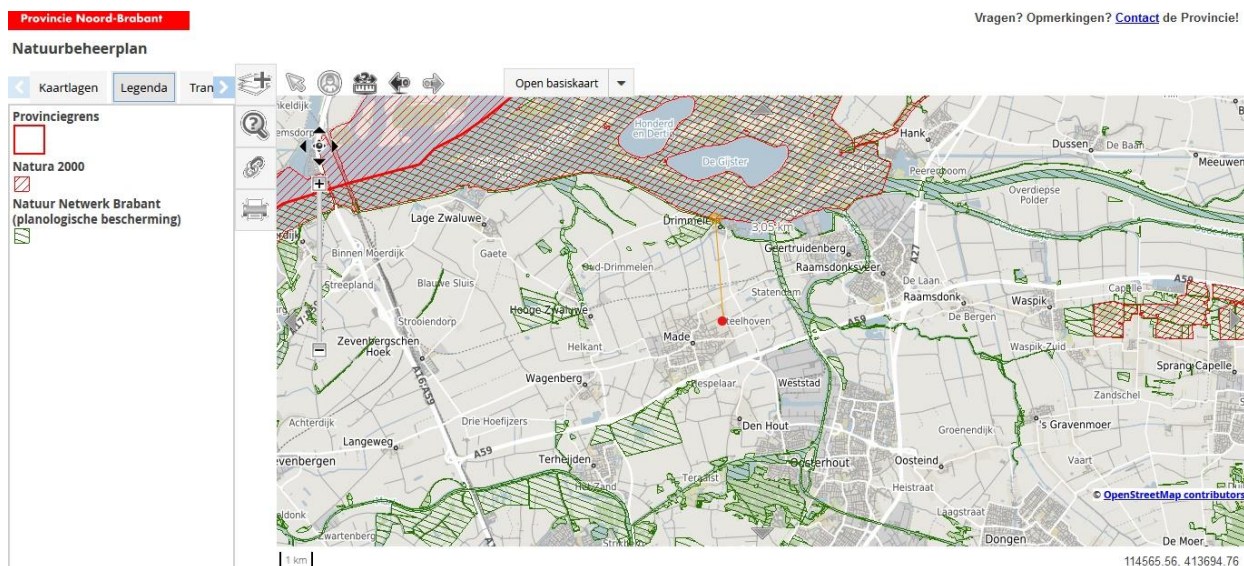
Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie en het veldbezoek volgen hierna de conclusies voor eventueel te nemen vervolgacties, waaronder nader onderzoek. Deze worden eerst per soortgroep behandeld aan de hand van waarnemingen uit zowel de bureaustudie als het veldbezoek. Vervolgens worden de uitkomsten samengevat in een tabel.

Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) of een Natura 2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied betreft het gebied Biesbosch, op een afstand van 3,05 kilometer (Figuur 5). Het dichtstbijzijnde NNB gebied betreft een 1,3 hectare kleine strook op circa 1,9 kilometer afstand, dat op de natuurbeheertypenkaart tot beheertype N03.01 Beek en Bron gerekend wordt. (Provincie Noord-Brabant, z.d.)

Met de in 2019 nieuw gelanceerde rekentool van Aerius is te berekenen of een project zorgt voor stikstofdepositie (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, 2019). Indien de depositie van stikstof op een stikstofgevoelig habitattype binnen een nabijgelegen natuurgebied boven 0,00 mol/ha/jaar is dan is het project vergunningsplichtig.

Figuur 5 Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000 gebieden en Natuur Netwerk Brabant (Provincie Noord-Brabant, z.d.).

Het exacte gebruik van het projectgebied na de herontwikkeling is op het moment van dit schrijven nog niet bekend, maar het zal in agrarisch gebruik blijven als akker of weiland. Er valt geen extra stikstofdepositie te verwachten na de herontwikkeling, ten opzichte van de huidige bedrijfsvoering. Tijdens de uitvoeringsfase valt niet op voorhand uit te sluiten dat er negatieve effecten ontstaan door de geplande werkzaamheden op nabijgelegen beschermde natuurgebieden. Een Aeries berekening over de sloop en sanering van het projectgebied kan hier uitsluitsel over geven.

Vaatplanten

Sinds 2010 zijn binnen het projectgebied of de directe omgeving geen beschermde vaatplanten waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 27 januari 2021 zijn enkel algemeen voorkomende, ruderaal soorten aangetroffen: Gevlekte aronskelk, Herderstasje, Kluwenhoornbloem, Winterpostelein, Zachte ooievaarsbek, Robertskruid, Jakobskruid, Paarse dovenetel, Straatgras, Klein kruiskruid, Gekroesde melkdistel, Vogelmuur en Witte klaver.

Er zijn geen beschermde soorten of geschikt habitat voor beschermde soorten aanwezig binnen het projectgebied.

Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde vaatplanten kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vleermuizen

Vanuit de bureaustudie is het aannemelijk dat de volgende soorten gebruik maken van het projectgebied of de directe omgeving:

- Gewone dwergvleermuis;
- Laatvlieger.

Sinds 2010 zijn deze soorten vastgesteld binnen 1,5 kilometer ten westen van het projectgebied, in het stedelijk gebied van Made.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de pluimveestallen. De dakconstructies van zowel de drie stallen als de stenen schuur hebben een afwerking met gladde golfplaten, waaronder het tijdens warme periodes te heet zal worden voor vleermuizen (Figuur 6). De stallen zijn aan de binnenzijde open en de muren en het dak bieden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen (Figuur 7). De groenstructuren rondom het projectgebied vallen buiten de begrenzing en blijven behouden. Eventueel aanwezige vliegroutes of foerageergebieden blijven hiermee in stand.

Figuur 6 Afwerking van de dakconstructie van de stenen schuur met gladde golfplaten.

Figuur 7 Gladde afwerking van de daken van de pluimveestallen.

Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op vleermuizen kunnen hiermee op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Op basis van de bureaustudie is de aanwezigheid van de vrijgestelde soorten Egel en Woelrat te verwachten, die sinds 2010 binnen een afstand van 1,5 kilometer van het projectgebied zijn vastgesteld.

Er zijn geen beschermde, niet vrijgestelde soorten vastgesteld binnen de directe omgeving van het projectgebied. Het veldbezoek ondersteunt deze conclusie vanuit de bureaustudie, er is geen geschikt habitat voor beschermde soorten aangetroffen.

Negatieve effecten op overige zoogdieren kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vogels

Op basis van de bureaustudie is de aanwezigheid van beschermde vogels of jaarrond beschermde nesten van vogels mogelijk. Sinds 2010 zijn zowel Buizerd, Gierzwaluw, Havik, Huismus, Ransuil, Roek en Steenuil vastgesteld binnen 1,5 kilometer van het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen binnen het projectgebied en de directe omgeving: Ekster, Groenling, Houtduif, Kauw, Kokmeeuw, Koolmees, Merel, Pimpelmees, Roodborst, Turkse tortel, Vink en Zwarte kraai. Deze waarnemingen zijn op kaart gezet in bijlage 4.

Er zijn enkele kauwennesten aangetroffen, waaronder in een opening in het dak van één van de pluimveestallen. Door het gewicht is dit nest door de dakafwerking heen gezakt (Figuur 8). Hierdoor is een opening in het dak van de betreffende pluimveestal ontstaan. De stal biedt echter geen mogelijkheden voor nest- of rustplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals Kerkuil. De stal is hiervoor te laag en er zijn geen rustplaatsen aanwezig in de vorm van bijvoorbeeld dikke draagbalken of vlieringen.

Figuur 8 Resten van door de dakafwerking heen gezakt kauwennest.

In de groenstructuren rondom het projectgebied zijn geen nesten aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Negatieve effecten op beschermde vogels of jaarrond beschermde nesten kunnen hiermee op voorhand worden uitgesloten. Vanwege de aanwezigheid van kauwennesten is het vanuit de altijd geldende zorgplicht wel van belang de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Reptielen en amfibieën

Uit de bureaustudie komt naar voren dat de beschermde soort Kamsalamander sinds 2010 is vastgesteld in de directe omgeving van het projectgebied.

Dit betreft een waarneming uit 2019 op circa 450 meter afstand van het projectgebied. Er is binnen het projectgebied geen geschikt habitat aangetroffen voor deze soorten. Er zijn geen geschikte voortplantingswateren of geschikt landhabitat aanwezig.

Daarnaast is de vrijgestelde soort Kleine watersalamander vastgesteld binnen 1,5 kilometer van het projectgebied. Ook voor deze soort is geen geschikt habitat aanwezig binnen het projectgebied.

Negatieve effecten op beschermde soorten reptielen en amfibieën kunnen hiermee worden uitgesloten.

Insecten

Sinds 2010 zijn er geen beschermde insecten vastgesteld in de omgeving van het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek is geen geschikt habitat voor beschermde soorten insecten aangetroffen.

Negatieve effecten op beschermde soorten insecten kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vissen

Sinds 2010 zijn geen beschermde vissen binnen het projectgebied of de directe omgeving vastgesteld. Er is geen geschikt habitat aanwezig in het projectgebied, door het ontbreken van waterpartijen of watervoerende sloten.

Negatieve effecten op beschermde soorten vissen kunnen worden uitgesloten.

Eindconclusie

Tabel 3 geeft een samenvattend overzicht of er aanvullend onderzoek noodzakelijk is voor de eerder genoemde soortgroepen. Vanuit deze ecologische quickscan komt naar voren dat er geen aanvullend onderzoek naar beschermde soorten flora en fauna noodzakelijk is. Het is niet noodzakelijk om compenserende en/of mitigerende maatregelen te treffen. En er hoeft geen ontheffing op het onderdeel soortbescherming van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden. Wel dient er een Aeries berekening te worden uitgevoerd met betrekking tot de stikstofdepositie op nabijgelegen natuurgebieden gedurende de sloop- en saneringswerkzaamheden. Als de depositie van stikstof de grenswaarde overschrijdt, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd op het onderdeel gebiedsbescherming. Als de stikstofdepositie de grenswaarde niet overschrijdt, dan kan de voorgenomen ontwikkeling onverminderd plaatsvinden, zonder kans op overtreding van bepalingen uit de Wet Natuurbescherming.

Soort	Aanvullend onderzoek	Periode/frequentie
Gebieden	Aerius berekening me betrekking tot de stikstofdepositie bij sloop en sanering	Door opdrachtgever uit te voeren voorafgaande aan werkzaamheden
Vaatplanten	Geen	N.v.t.
Vleermuizen	Geen	N.v.t.
Overige zoogdieren	Geen	N.v.t.
Vogels	Geen	Werkzaamheden uitvoeren buiten broedperiode
Reptielen en amfibieën	Geen	N.v.t.
Insecten	Geen	N.v.t.
Vissen	Geen	N.v.t.

Tabel 3 Benodigd aanvullend onderzoek.

Onderstaande maatregelen tijdens de werkzaamheden zijn altijd geldend:

- Vanuit de Zorgplicht is het een eis om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna;
- Indien, ondanks zorgvuldig handelen, er schade lijkt te ontstaan aan beschermde flora en fauna, wordt er direct contact opgenomen met een ter zake deskundige;
- Om bodem bewonende dieren de mogelijkheid te geven een nieuw leefgebied te vinden, wordt er gefaseerd gewerkt bij de verwijdering van vegetatie, stobben en bodemmateriaal;
- Dieren krijgen de rust en kans om zich te verplaatsen, indien zij worden aangetroffen tijdens werkzaamheden;
- Werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn om verstoring te voorkomen zoals: UV-vrije verlichting, beperkte hoogte lichtmasten, convergerende en naar beneden gerichte verlichting en geen sterk bundellicht;
- Vestiging van Rugstreeppad voorkomen door puinhopen te verwijderen, rijsporen en plasvorming te voorkomen. Daarnaast is het mogelijk een scherm in te graven rondom het plangebied. Deze dient 10 cm te worden ingegraven en verder bovengronds een hoogte van 50 cm te hebben;
- Er wordt rekening gehouden met broedvogels en het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Werkzaamheden worden gestart voor of na het broedseizoen.

Literatuur

Nationale Databank Flora en Fauna. (z.d.). *NDFF Uitvoerportaal*. Opgeroepen op januari 20, 2021, van <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul#0>

Provincie Noord-Brabant. (2016). *Verordening natuurbescherming Noord-Brabant*. 's Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant. (z.d.). *Natuurbeheerplan*. Opgeroepen op januari 20, 2021, van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. (2019, december 10). *Aerius Calculator*. Opgeroepen op januari 20, 2021, van <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op september 21, 2020, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

Waarneming.nl. (z.d.). Opgeroepen op januari 20, 2021, van <https://waarneming.nl/locations/users/63002/species/>

Bijlage 1: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
 - 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
 - 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
 - 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*
 - 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*
- (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 2: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
- 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
- 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 3: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen: a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde, b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen, c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden, d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, h) in het algemeen belang, of i) bestendig gebruik.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. (Rijksoverheid, 2017)

Bijlage 4: Vogelwaarnemingen tijdens veldbezoek

